

Policy för rökfri arbetstid

Syfte

Herrljunga kommun arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare med ett hälsofrämjande perspektiv. Ett sätt att skapa attraktiva arbetsplatser är genom rökfria miljöer. Ingen anställd, kund eller brukare i Herrljunga kommun ska ofrivilligt behöva utsättas för tobaksrök.

Mål

Att arbetsgivaren Herrljunga kommun blir helt rökfri och därigenom utgör en hälsofrämjande miljö för medarbetare, elever, brukare och befolkning.

Omfattning av policyn

- Policyn omfattar alla anställda samt förtroendevalda i Herrljunga kommun.
- Rökfri arbetstid innebär att ingen utsätts för tobaksrök på sitt arbete, det vill säga den tid vi arbetar eller har paus. Lunchen räknas inte in i arbetstiden och är därför undantagen.
- Rökfri arbetstid gäller för alla medarbetare oavsett arbetsställe, det vill säga även anställda hos brukare som röker i den egna bostaden. Undantag från rökfrihetspolicyn gäller arbetstid vid arbete i hemmet. På arbetsplatser där medarbetare inte kan undvika tobaksrök från brukare ska arbetsgivaren så långt det är möjligt anpassa arbetsplatsen enligt arbetsmiljölagens regler.
- Rökfri arbetstid innebär även att rökning inte får ske i direkt anslutning till kommunala entréer, balkonger, uteplatser eller motsvarande in- och utpassager. Rekommenderat avstånd 50 meter.

Ansvar

- Förtroendevalda ansvarar för att följa policyn genom att inte röka under den tid de utför uppdrag mot ersättning.
- Medarbetare ansvarar för att följa policyn genom att inte röka under arbetstid.

- Varje chef ansvarar för att policyn informeras om på arbetsplatsträffar, i
- medarbetarsamtal och vid nyanställning. Vidare ansvarar respektive chef för att policyn efterföljs av de anställda.

Tillämpning

- Som anställd i Herrljunga kommun finns en skyldighet att efterfölja beslut fattade av kommunfullmäktige. Med beslutet om rökfri arbetstid innebär det att alla medarbetare är ambassadörer för den rökfria kommunen.
- Brott mot rökfri arbetstid innebär inga arbetsrättsliga åtgärder. Däremot bör brott mot rökförbudet utgöra grund för uppföljning vid medarbetarsamtalet.
- Rökfri arbetstid gäller. Det innebär i princip att endast den avtalsenliga rasten är möjlig för rökning. Att flexa ut, eller att röka under pauser eller måltidsuppehåll är inte tillåtet. Under tjänsteresa är man i tjänst samt representerar Herrljunga kommun vilket innebär att man är rökfri under den del som är arbetstidsreglerad. Undantag från rökfrihetspolicyn gäller arbetstid vid arbete i hemmet.
- Stöd jag kan få från arbetsgivaren om jag vill sluta röka?
- Arbetsgivaren erbjuder, mot uppvisande av kvitto, upp till 500 kr för nikotinersättningsmedel under månad 2 och 4 den första 6-månadersperioden f o m 2012-08-01 då beslutet om rökfri arbetstid börjar gälla. Kostnaden finansieras av respektive förvaltning.

Frågor och svar rökfri arbetstid

Vad händer om jag inte följer beslutet?

Införandet av rökfri arbetstid styrs från ett kommunfullmäktigebeslut och skall därmed följas.

Att röka under arbetstid innebär inget brott mot anställningsavtalet och kan därför inte utsättas för arbetsrättsliga åtgärder. Rökfri arbetstid utgör däremot en del av de normer som skall efterlevas i Herrljunga kommun.

Är det tillåtet att flexa ut om jag vill röka?

Nej, det är inte tillåtet att använda flextidssystemet för att gå ut och röka. Undantag är rast. Flexledighet som ansluter till ledig tid skall betraktas som ledighet, vilket innebär att rökfri arbetstid inte gäller då.

Jag arbetar kvällar och/eller natt och har därför inte någon lunchrast. När är det tillåtet för mig att röka?

Rökfri arbetstid gäller under din arbetstid. Arbetar man kväll och/eller natt så gäller rökfri arbetstid då. Rökfri arbetstid gäller även under måltidsuppehåll.

Vad finns det för stöd att få om jag vill sluta röka?

Herrljunga vårdcentral erbjuder rökavvänjning både enskilt och i grupp. Du kan få hjälp och stöd via Sluta-röka-linjen, telefonnummer 020-84 00 00. Du får då prata med professionell personal som är utbildade i just tobaksavvänjning. Tjänsten är kostnadsfri och det är Statens Folkhälsoinstitut (FHI) och Stockholms läns landsting som står bakom den. Mer info finns på www.slutarokalinjen.org.

Kan jag få ersättning för nikotinersättningsmedel (tuggummi, plåster etc.) att använda under arbetstiden?

Arbetsgivaren erbjuder, mot uppvisande av kvitto, upp till 500 kr för nikotinersättningsmedel under månad 2 och 4 den första 6-månadersperioden fr o m 2012-08-01 då beslutet om rökfri arbetstid börjar gälla. Kostnaden finansieras av respektive förvaltning.

Hur fungerar rökfri arbetstid om jag arbetar hemifrån, är på tjänsteresa eller går mellan olika arbetsplatser?

Rökfri arbetstid gäller när du är i tjänst, oavsett arbetsplatsens förläggning. Undantag från rökfrihetspolicyn gäller arbetstid vid arbete i hemmet.

Varför omfattas inte snus av beslutet?

Snus är i större utsträckning var och ens angelägenhet eftersom det inte skadar eller påverkar någon annans hälsa. Tobakslagen stödjer enbart rätten till rökfri arbetstid vilket försvårar för arbetsgivaren att besluta om förbud mot snus. I dagsläget har kommunfullmäktige inte beslutat om att införa totalt tobaksförbud.

Vad innebär beslutet för besökare på kommunala arbetsplatser?

Enligt tobakslagen är rökning förbjuden där allmänheten har tillträde till lokalerna.

Vad innebär beslutet för praktikanter, vikarier och liknande?

Alla som uppträder som representanter för Herrljunga kommun skall tillämpa rökfri arbetstid.

Vad gäller om jag utsätts för tobaksrök i brukare-/ vårdtagares hemmiljö?

Börja med att informera din chef. Det är då chefens uppgift att gå vidare med problemet och försöka hitta en lämplig lösning.

Vilken roll har min närmaste chef gällande detta beslut?

Alla chefer har möjlighet att ta del av information och utbildning kring policyn under hösten 2012 i syfte att kunna delge sina anställda vad policyn omfattar. Chefen har ett ansvar, tillsammans med de anställda, att säkerställa att de policys som finns på en arbetsplats efterföljs, oavsett vad de omfattar.

Hur ska nya medarbetare få information om detta beslut?

Information om rökfri arbetstid för nyanställda ska ges vid anställningstillfället/introduktionen.

Kommer en icke rökare att kunna få "företräde" framför en rökare vid nyanställning?

Nej, avsikten med beslutet är inte på något sätt att diskriminera rökare, vare sig befintliga medarbetare eller vid nyanställning. Det är inte förbjudet att vara rökare om man är anställd i Herrljunga kommun. Det är arbetstiden som är rökfri.

Vanliga synpunkter

Arbetsgivaren kan inte tvinga mig att sluta röka.

Det stämmer. Att sluta röka är ett högst personligt beslut som en arbetsgivare inte kan påtvinga någon. Det är inte förbjudet att vara rökare om man är anställd i Herrljunga kommun. Däremot är det inte längre tillåtet att röka under arbetstid.

Jag är vuxen och kan själv avgöra om jag ska röka eller inte.

Som medarbetare i Herrljunga kommun har vi såväl rättigheter som skyldigheter. Från och med 2012-08-01 gäller att det inte är tillåtet att röka på arbetstid, d v s den tid arbetsgivaren betalar den anställde för. Arbetsgivaren har inget intresse i om eller när du röker på din fritid.

Många går upp i vikt när de slutar röka och övervikt är ju också skadligt för hälsan!

All forskning säger att fortsatt vanerökning är betydligt farligare för hälsan än måttlig viktökning.

Vad blir nästa förbud, blir det att vi inte får äta godis på arbetstid etc.?

Rökning är i dag den enskilt största orsaken till sjukdom och förtidig död. Beslutet om rökfri arbetstid har sitt ursprung i ett långsiktigt nationellt folkhälsoarbete, där rökfria miljöer spelar en mycket viktig roll och där landets kommuner är en av de viktigaste aktörerna. Herrljunga kommun vill verka aktivt i detta nationella tobaksförebyggande arbete genom att möjliggöra och underlätta för ett rökfritt liv. Vad det gäller andra livsstils- och hälsofrågor, t ex matvanor, motionsvanor etc. finns inga planer på att införa några restriktioner kopplat till arbetstid.